

Vor udsendte

Grænsebryder: Mette Werdelin Azzam har nu i godt et år været Danmarks toldattaché ved EU. Som den første ikke-akademiker - og den første med en egentlig toldfaglig baggrund - taler hun Danmarks stemme ved toldforhandlingerne i EU-systemet. Og hun stortrives med det - så meget, at hun ikke har travlt med at komme hjem igen fra Bruxelles.

Den store datter blev ked af det, den dag Mette Werdelin Azzam kom hjem og fortalte, at familien skulle flytte til Bruxelles og bo der i mindst to år.

Mette havde allerede luftet tanken om, at det kunne være rigtig spændende at blive fiscal attaché på toldområdet ved Danmarks faste repræsentation ved EU - det var jo lige det, hun drømte om. Men datterens nej til ideen havde været så kategorisk, at Mette havde lagt drømmene på hylden. Lige indtil den dag, hun fik opfordringen af sin chef til alligevel at søge stillingen - og den efter en udvælgesproces, hvor hun både blev vejet og testet af et eksternt konsulentfirma, blev hendes.

Som den første ikke-akademiker nogensinde havde Mette med sin praktiske fuldmægtiguddannelse fra ToldSkat slået et godt og grundigt hul i traditionerne, og var i tankerne allerede godt på vej til et nyt job som diplomat under Udenrigsministeriet og Danmarks toldspydspids i EU. Hvis det altså ikke lige var på grund af datterens udtalte forbehold, som nærrede tvivlen.

Lillesøsters forsøg med hjælp til de gode argumenter - "Ja, men Bruxelles - det er jo dernede, hvor den gode chokolade kommer fra" - hjalp ikke så meget. For selvom resten af familien - som også tæller Mettes mand, der stammer fra Marokko - var fyr og flamme over det nye job, så forlod storesøster rummet med tårer og en smækket dør.

Told i blodet

Mette er Tolder med stort T. Ikke en af dem, der står ved grænsen - men af den næsten lige

Foto: Ole Pedersen

Af Ole Pedersen - op@dts.nu

ved EU

så uddøende race, som holder de administrative hjul i gang, så Danmark nationalt kan være med til at administrere de toldregler, som i dag formes i EU.

“Jeg er 2. generations tolder”, siger hun stolt - med adresse til sit ophav både på den mødre-nede og fædre side, som har eller har haft job i “væsenet”.

Efter først at have fået sig en uddannelse som eksportingeniør var det derfor også helt naturligt for Mette, at hun i 1996 søgte i ind på fuldmægtiguddannelsen i ToldSkat - og lige netop nåede at komme med på det sidste hold, som fik en tjenstemandsansættelse.

Undervejs i de fire år med den praktisk-teoretiske kombinationsuddannelse havde hun dengang 60 timers told.

Da Mette var færdig med fuldmægtiguddannelsen, kom hun som så mange nyuddannede fuldmægtige til at beskæftige sig med revision af store virksomheder. For Mette var det dog blot noget, der skulle overstås - for det med revision kom aldrig helt til at sige hende noget.

Helt anderledes var det, da Kim Bak - som havde undervist hende i told på fuldmægtiguddannelsen - en dag kom forbi ude på gangen og foreslog Mette at søge en stilling i informationen ved Toldcenter København, hvor han var chef. Den opfordring skulle hun ikke have to gange - og Mette skiftede job til informationen i Snorregade.

“Det var et fantastisk spændende område”, siger Mette - og tilføjer, at det lige var dengang, det nye edb-fortoldningssystem blev taget i brug. Så der var nok at se til - og Mette fik kam til sit hår med baggrund i de 60 timers told, hun havde haft på uddannelsen.

Hun beskriver dog samtidig tiden som utrolig lærerig - og efter bare fem måneder stod hun med det daglige ansvar for toldinformation, da hendes kolleger på området havde fået andre arbejdsopgaver. Den opgave gav samtidig Mette en meget bred ballast, som hun har nydt godt af i sine senere jobfunktioner.

Men ToldSkat blev til SKAT og arbejdsopgaverne blev omorganiseret, så i december 2005 startede Mette i Toldenheden i Hovedcentret i Østbanegade, hvor hun fik ansvaret for områderne oprindelse og præference.

Det lød interessant...

Med sin praktiske toldviden fra København i bagagen kom Mette ind i det lidt mere “teoretiske” miljø i Hovedcentret, hvor hun dog hurtigt fandt ud af, at hun kunne gøre god brug af sin viden fra “det virkelige liv”.

“Det burde man gøre noget mere”, siger Mette, og foreslår at der burde være en obligatorisk udveksling for medarbejderne i Hovedcentret, så de også stifter kendskab til den mere praktiske del af det arbejdsområde, de sidder med - og vice versa.

Mette var rigtig, rigtig glad for sit job i Hovedcentret. Men det trak alligevel lidt i hende, da der i 2007 kom et opslag om stillingen som fiscalattaché på toldområdet.

“Det lød da meget interessant”, indrømmer Mette - som så jobbet som en kæmpe udviklingsmulighed. Alligevel valgt hun at skubbe det væk, for den store datter, som dengang var 12, ville ikke bo andre steder end i Danmark.

“Jeg blev derfor enig med mig selv om ikke at søge på grund af min datter”, fortæller Mette - som derfor måtte svare benægtende, når hun modtog mails fra velmenende kolleger, der mente, at det da lige måtte være noget for hende.

Det var først, da hun fik en kraftig opfordring af sin chef, at hun alligevel valgte at give det en tanke mere.

“Det var jo det, jeg allerhelst ville - men det kunne bare ikke hænge sammen med familien”, siger Mette, som dog alligevel sendte ansøgningen. Men det resultat, at hun blev den første ikke-akademiker, der fik stillingen som toldattaché - og den første med en egentlig toldfaglig baggrund.

Baggrund giver status

For Mette var springet fra Østbanegade til Bruxelles i virkeligheden ikke så stort. Hun har tidligere både været au pair og studeret i Paris, hvor hun også mødte sin mand. Hun taler derfor flydende fransk, hvilket er en stor fordel for hende i jobbet som toldattaché.

Ganske vist kan hun ved møderne i EU næsten altid tale dansk, da det er et officielt EU-

“

Hver gang jeg kommer gående, bliver jeg varm om hjertet, når jeg ser det danske flag.

”

Det er en kæmpefordel for hende, at hun rent faktisk ved, hvad det er, hun taler om, når hun forhandler på toldområdet. Ikke blot for hende selv – men også for Danmark, fordi de danske synspunkter dermed får større gennemslagskraft.

sprog. Det gør hun da også til møderne for at holde den danske sprogfane højt. Men det er en stor fordel, at hun kan begå sig flydende på både engelsk og fransk. Ikke blot til møderne, så hun ikke er afhængig af tolkene, når der tales på engelsk eller fransk - men også i de mere uformelle kontakter, hun har med de andre landes toldattachéer. En kontakt, der er en stor del af jobbet. Her kan hun både begå sig i den "engelsksprogede, nordeuropæiske sfære", som Danmark normalt hører hjemme i sammen med de øvrige nordiske lande. Men lige såvel i den "fransksprogede sfære", hvor billetten er Mettes flydende fransk. Det giver en stor fordel - og en helt anden mulighed for at vække gehør for Danmarks holdninger, end hvis hun måtte hakke sig igennem på et middelmådigt skolefransk.

Meget af jobbet som toldattaché består faktisk i at "netværke" med de øvrige medlemslandes toldattachéer. De formelle møder i de to arbejdsgrupper - en om toldlovgivning og told-

procedurer og en om toldsamarbejde - er naturligvis der, hvor sømmene slås i. Men meget vil altid være klappet af "i korridorerne" forinden på baggrund af et ihærdigt lobbyarbejde.

"Når der er 27 medlemslande, er der ikke så meget tid til at snakke på møderne", fortæller Mette. For hende er receptioner eller frokoster med andre diplomater og embedsmænd derfor også en vigtig del af arbejdet. I de mere "uformelle" kontakter har Mette ikke blot stor fordel af sit flydende fransk. Den kendsgerning, at hun er en af de eneste af toldattachéerne med en egentlig toldfaglig baggrund giver hende også en særlig status. Hun ikke altid afhængig af den ekspertstøtte, som toldattachéerne kan trække på i deres nationale forvaltninger. Ganske vist har Mette naturligvis også en ekspert fra SKAT med, når der forhandles, men det hænder, at Mette selv i lige så høj grad spiller rollen som ekspert.

Men hun understreger, at samarbejde med de danske eksperter fra SKAT fungerer rigtig godt. Det er bl.a. også dem, der sørger for koordineringen og det procesmæssige hjemme i SKAT - og at Mette bliver forsynet med det danske mandat til forhandlingerne i EU.

Mette har altid fået at vide, at hun er meget diplomatisk - og det ser hun bestemt også som en stor fordel i jobbet, hvor hun ikke bare kan sige til en attachékollega fra et andet land, at vedkommende er galt på den, hvis der bliver fremført noget teknisk forkert på et møde.

Men når man går tættere på, er hun ikke et øjeblik i tvivl om, at det er en kæmpefordel for hende, at hun rent faktisk ved, hvad det er, hun taler om, når hun forhandler på toldområdet. Ikke blot for hende selv - men også for Danmark, fordi de danske synspunkter dermed får større gennemslagskraft.

"Det giver en vis status, for de ved, hvis jeg siger noget, så er det fagligt rigtigt."

Fra rødbedefarvet til diplomatpas

Danmarks faste repræsentation ved EU deler hus med den danske ambassade i Belgien - og med Grønlands og Færøernes repræsentation ved EU.

"Det er meget sjovt, for når vi går hen ad

Mette Werdelin Azzam har hver dag armene oppe, når hun går på arbejde på ambassaden i Bruxelles.

Foto: Ole Pedersen

gangen, er vi lige pludselig i Grønland”, siger Mette. Et lands ambassade eller diplomatiske repræsentation er nemlig statsretligt en del af landet.

Facaden er kronet med det danske, det grønlandske og det færøske flag - og så naturligvis det blå eu-flag med de gyldne stjerner.

“Hver gang jeg kommer gående, bliver jeg varm om hjertet, når jeg ser det danske flag”, siger Mette - som i dag har den danske EU-ambassadør som sin chef.

Huset rummer omkring 80 personer - hvoraf omtrent 50 er sagsbehandlere fra de forskellige ministerier i Danmark, som er udsendt.

Danmark har to fiscalattachéer. Mette dækker det egentlige toldområde - mens hendes kollega Allan Stagaard Toft, som er udsendt fra Skatteministeriets Departement, dækker “alt det andet” - skat, moms og afgifter.

“Men vi hjælper hinanden - og er en syg eller forhindret i at deltage i et møde, dækker vi hinandens områder”, fortæller Mette - og tilføjer, at Danmark tidligere har nøjedes med én fiskalattaché.

Da Mette var blevet udvalgt til jobbet, måtte hun igennem det sikkerhedstjek hos PET, som alle, der skal udstyres med et dansk diplomatas, skal igennem. Da hun først fik jobbet i november 2007, og proceduren med sikkerhedsgodkendelse tager tid, betød det, at Mette først kunne rykke til Bruxelles som ny toldattaché pr. 1. februar 2008. I først omgang i en møbleret lejlighed - hvorfra familien så kunne gå på jagt efter en mere permanent bolig.

Med armene oppe

I dag bor familien i et helt nyt lejet hus i Uccle i den sydlige udkant af Bruxelles - tæt ved den europæiske skole, hvor døtrene får undervisning på dansk. Med sporvognen tager det Mette omkring en halv time at nå ambassaden i Rue d’Arlon - centralt placeret i “EU-kvartret” i Bruxelles centrum.

I Danmark har de stadig deres lille lejlighed i Vanløse, som står klar som base, når de er hjemme på ferie - og når opholdet en gang er slut. Efter normal praksis kan de to år forlænges med yderligere to år - men så er det

normalt også slut. Mette håber dog meget, at hun får lov til at blive lidt længere, så hun kan tage første halvår af 2012, hvor Danmark har formandskabet i EU. Her er det den danske toldattaché, der har ledelsen af møderne i arbejdsgrupperne på toldområdet - og det vil være noget af en udfordring for en helt ny på posten.

“Jeg ville nødigt være ny attaché og formand for arbejdsgruppen. Men det bestemmer SKAT”, siger Mette.

Mette får den løn, hun fik som fuldmægtig i SKAT. Men ud over det kommer der et skattefrit tillæg, som er beregnet ud fra, hvad det koster familien at bo i Bruxelles - ved siden af, at huslejen og børnenes skole også bliver betalt af Udenrigsministeriet. Så Mette kunne bestemt mærke det på kontoen, da hun gik fra en normal fuldmægtigløn i SKAT.

“Men nogle af mine attachékolleger kommer fra en stilling som kontorchef, og de mærker ikke den store forskel.”

Og den store datter. Ja, der gik ikke mere end et par uger i de nye omgivelser og på den skole, før hun meddelte Mette, at her ville hun gerne blive og gøre sin skole færdig.

“Da hun fik at vide, vi skulle flytte, fokuseres hun på alt det, hun skulle væk fra. Men nu er hun heldigvis - som resten af familien - så glad for at være her, og hun er meget, meget glade for at gå i skole her end derhjemme”, siger Mette - som tilføjer, at for eget vedkommende, så går hun på arbejde med armene oppe hver dag.

“Ikke fordi, jeg var utilfreds med det, jeg lavede i SKAT - men det er bare fantastisk at være her. Jeg har det fantastisk - og told er det mest interessante på denne jord. Der er intet over og intet ved siden af told!”, slutter Mette Werdelin Azzam.

“

Ikke fordi, jeg var utilfreds med det, jeg lavede i SKAT – men det er bare fantastisk at være her. Jeg har det fantastisk – og told er det mest interessante på denne jord. Der er intet over og intet ved siden af told!

”